

УДК 330.322

МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

П. П. МИКИТЮК

Тернопільський національний економічний університет,
вул. Львівська 11, м. Тернопіль, 46018, mykytyuk_pp@ukr.net

Глибокі зміни в господарському механізмі України, зумовлені переходом до ринкової економіки, потребують підвищеної уваги до вирішення питань інвестиційної діяльності. Однією із важливих передумов розвитку виробничого потенціалу галузей матеріальної сфери є подальша активізація інвестиційної діяльності в Україні. Особливу увагу активізації інвестиційної діяльності слід приділити у зв'язку з необхідністю перепрофілювання більшості підприємств національної економіки.

Економіка України й надалі залишається несприйнятливою до науково-технічних нововведень через низький рівень виробничої бази промисловості та слабе фінансування державою науково-дослідних і дослідно-конструкторських розробок. Тому формування державної науково-технічної й інвестиційної політики повинно здійснюватися на основі перетворення власних наукових і дослідно-конструкторських розробок у базовий елемент виробництва. Саме активізація інноваційної діяльності, наукової і виробничої сфер є важливим завданням та умовою становлення економічної незалежності України [5].

Методологічні та практичні засади інвестиційно-інноваційної діяльності підприємств в умовах ринку потребують детального опрацювання, оскільки зарубіжний досвід у цій сфері не може бути адаптований в Україні без урахування особливостей розвитку національної економіки.

Оцінювання ефективності інвестицій залишається однією з найважливіших економічних проблем сучасності. Вагомий внесок в теорію з питань ефективності інвестицій зробили закордонні та вітчизняні вчені: В. Беренс, П. Хавранек, Г. Бірман, С. Шмідт, Л. Гітман, М. Джонк, В. Ковальов, А. Гойко [1], А. Савчук [2], А. Пересада [3] та ін.

Недостатнє опрацювання вітчизняними вченими питань щодо оцінювання економічної ефективності інвестицій та інновацій може призвести до впровадження у виробництво заздалегідь неефективних інвестиційно-інноваційних проектів.

Для успішного вирішення даної проблеми потрібно застосовувати сучасні

методи визначення економічної ефективності інвестиційних проєктів. Проте сьогодні не розроблено чіткої системи методичних положень, придатних для використання в практичній діяльності.

З 90-х рр. минулого століття набула досить масштабного поширення нова для нас методика, запозичена із зарубіжних країн. Водночас стара методика, офіційно не була скасована, її застосування звужувалося. В економічній літературі ці питання висвітлюються по-різному. В одних джерелах викладаються основні положення лише старої методики (визначення абсолютної і порівняльної ефективності капітальних інвестицій), інші характеризують її недоліки і наводять показники нової методики (чистої приведеної вартості, дисконтованого строку окупності, внутрішньої норми прибутку, індексу прибутковості (коефіцієнта рентабельності інвестицій). Ці показники ґрунтуються на теорії вартості грошей у часі.

У зв'язку з викладеним, нами зроблена спроба здійснити порівняльний аналіз існуючих методик оцінювання економічної ефективності інвестицій та інновацій та внести пропозиції щодо їх вдосконалення.

Основна увагу необхідно зосередити на: розкритті теоретико-методологічних засад аналізу ефективності інвестиційно-інноваційної діяльності підприємства, доцільності застосування спеціальних показників для оцінювання ефективності інновацій, важливе місце відведено аналізу впливу факторів інфляції, часу, ризику та невизначеності на ефективність інвестиційно-інноваційних проєктів [4].

Вирішення названих проблем дозволить приймати кваліфіковані управлінські рішення при розробці бізнес-планів, виявленні факторів та резервів щодо підвищення ефективності діяльності підприємства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гойко А. Ф. Методи оцінки ефективності інвестицій та пріоритетні напрями їх реалізації. – К.: ВІРА-Р, 1999. – 320 с.
2. Пересада А. А. Управління інвестиційним процесом. – К.: Лібра, 2002. – 472 с.
3. Савчук А. В. Особенности экономической оценки и выбора инновационных проектов // Актуальні пробл. економіки. – 2003, № 1. – С. 69-74.
4. Микитюк П. П. Аналіз впливу інвестицій та інновацій на ефективність господарської діяльності підприємства: Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, Тернопільський національний економічний університет, 2007. – 296 с.
5. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. – К.: Центр навч. літ., 2007. – 400 с.